

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2023. gada 3. maijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Jautrīte Briede, izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 52/2023), kā arī 2023. gada 19. aprīlī saņemtos pieteikuma papildinājumus,

konstatēja:

1. No pieteikuma un tā papildinājumiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma 8.³ panta pirmo, ceturto un sesto daļu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. un 105. pantam un spēkā neesošu no [datums].

2. Apstrīdētās normas regulē iedzīvotāju ienākuma nodokļa piemērošanas noteikumus Ukrainas civiliedzīvotājiem.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;

- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar pieteikumu, lūdzot izvērtēt apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 91. un 105. pantam (ieteikums Nr. 43/2023).

Satversmes tiesas 4. kolēģija 2023. gada 6. aprīlī nolēma atteikties ierosināt lietu pēc minētā pieteikuma, pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu. Kolēģijas lēmumā norādīts, ka pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, kādā veidā apstrīdēto normu iespējamā neatbilstība pieteikumā norādītajām Satversmes normām izraisītu tieši Pieteikuma iesniedzējam vai pārstāvamajām Ukrainas civiliedzīvotājiem Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu. Tāpat pieteikumam nebija pievienoti dokumenti, kas apstiprinātu pieteikumā norādīto, ka Pieteikuma iesniedzējs konstitucionālo sūdzību iesniedzis konkrētu fizisko personu vārdā.

No izskatāmā pieteikuma un tā papildinājumiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs uz ordera pamata pārstāv piecas Ukrainas civiliedzīvotājas, kas ir atzītas par cietušajām kriminālprocesā par Krievijas Federācijas īstenotajiem kara noziegumiem, noziegumiem pret cilvēci un mieru. Ievērojot zvērināta advokāta pienākumu ievērot konfidencialitāti un rūpējoties par minēto personu drošību, Pieteikuma iesniedzējs ir aizklājis pārstāvamo datus.

Līdz ar to kolēģijai ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. No izskatāmā pieteikuma secināms, ka, pamatojoties uz Eiropas Advokāta profesijas pamatprincipu hartas “b” pamatprincipu un Eiropas Advokātu ētikas kodeksa 2.3.1. punktu, kas paredz konfidencialitāti starp klientu un advokātu, Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka, iesniedzot pieteikumu Satversmes tiesā, nav jāatklāj pārstāvamo personu dati.

Kolēģija norāda, ka atbilstoši Satversmes tiesas 18. panta pirmās daļas 1. punktam, iesniedzot pieteikumu Satversmes tiesā, jānorāda pieteikuma iesniedzējs. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību (ieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena

persona, kura uzskata, ka tai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Turklāt šā likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā pamatot, ka ir aizskartas Satversmē ietvertās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka jēdziens „aizskar” ietverts Satversmes tiesas likumā ar mērķi norobežot konstitucionālo sūdzību no *actio popularis* jeb sūdzības vispārības labā (sk. *Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 secinājumu daļas 2.4. punktu*). Personas pamattiesību aizskārums parasti pastāv, ja tiesību norma, kuru persona uzskata par neatbilstošu augstāka juridiska spēka normām, tai ir piemērota. Tomēr pamattiesību aizskārums var tikt konstatēts arī gadījumos, kad apstrīdētā norma personai nav piemērota, bet pastāv tāds apstākļu kopums, kas ļauj Satversmes tiesai pārliecināties par aizskāruma esamību. Iesniedzot konstitucionālo sūdzību, pieteikuma iesniedzējam jānorāda objektīvi pārbaudāmi fakti, kas raksturo viņa pamattiesību aizskārumu un ļauj konstatēt tā rašanās brīdi (sal. sk. *Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 16.3., 21.1. un 22.3. punktu*).

Tādējādi pieteikumā ir jāidentificē pieteikuma iesniedzējs un jāsniedz pamatojums tam, kādā veidā apstrīdēto normu iespējamā neatbilstība pieteikumā norādītajām Satversmes normām izraisītu tieši pieteikuma iesniedzēja Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

Ņemot vērā minēto, kolēģija secina, ka izskatāmajā pieteikumā nav mainījies nedz faktisko apstākļu izklāsts, nedz juridiskais pamatojums par pārstāvamo Ukrainas civildiedzīvotāju pamattiesību iespējamo aizskārumu. Lai arī Pieteikuma iesniedzējs pievienojis pieteikumam orderi, joprojām nav norādīta pārstāvamo personu identitāte, kā arī objektīvi pārbaudāmi fakti, kas ļautu pārliecināties par pamattiesību aizskārumu un ļautu konstatēt tā rašanās brīdi. Tādējādi nav novērsti trūkumi, uz kuriem norādīts 2023. gada 6. aprīļa kolēģijas lēmumā par atteikšanos ierosināt lietu pēc pieteikuma Nr. 43/2023.

Līdz ar to izskatāmajā pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar kolēģijas jau iepriekš izvērtēto pieteikumu.

6. Kolēģija papildus vērš uzmanību, ka saskaņā ar Satversmes tiesas noteikto kārtību pieteikuma izskatīšanas stadijā Satversmes tiesas kolēģija izlemj arī jautājumu par pieteikumā un tam pievienotajos dokumentos ietvertās informācijas pieejamību. Izlemjot šo jautājumu, kolēģija izvērtē, vai ierobežotas

pieejamības noteikšana pieteikumā un tam pievienotajos dokumentos ietvertajai informācijai aizsargās personas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, tostarp nodrošinās tās datu aizsardzību, neaizskars tās tiesības uz taisnīgu tiesu un netraucēs objektīvai tiesas procesa norisei, kā arī nepārkāps sabiedrības tiesības iegūt informāciju par konstitucionālo tiesvedību (*sal. sk. Satversmes tiesas 2016. gada 22. novembra rīcības sēdes lēmumu „Par kārtību, kādā pieteikuma izskatīšanas stadijā izlemjams lūgums ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību”*).

Tādējādi kolēģijai, tostarp pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja lūgumu, ir tiesības pieteikuma izskatīšanas stadijā izlemt ierobežot pieteikumā ietvertās informācijas pieejamību.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc pieteikuma (pieteikums Nr. 52/2023), kuru iesniedzis [..].

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Aldis Laviņš